

Helsinki-Uusimaa
Regional Council

Komission esitys EU:n monivuotiseksi rahoituskehykseksi

Eero Venäläinen

3.9.2025

Yleiskatsaus monivuotiseen budjettiin (MFF)

EU:n monivuotisen budjetin tuleva koko ja teemat EU:n vuosibudjetin kokoa ehdotetaan kasvatettavaksi nykyisestä **1,2 biljoonasta eurosta 1,98 biljoonaan**, ja **jäsenmaksuosuuksien nostoa 1,26 %:iin BKT:stä** (kun takaisinmaksettavat lainat lasketaan mukaan).

- Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyenin mukaan vastaa Euroopan kunnianhimoa. Tuleva MFF on ”suurempi, älykkäämpi ja terävämpi”, ja tulee olemaan kunnianhimoisin, mitä koskaan on ehdotettu. Esityksessä ehdotetaan panostuksia EU:n kykyyn reagoida ja vahvistaa riippumattomuutta.
- Von der Leyen korosti, että tulevassa rahoituskehyksessä tulee olemaan tärkeää, että jäsenvaltioiden **jäsenmaksut pysyvät ennallaan ja budjetin kasvattamista pyritään lisäämällä muutoksia EU:n omiin varoihin**. Samalla EU:n uusi talousarvio on politiikkaan perustuva talousarvio.
- EU:n seuraavan sukupolven rahoitusohjelmien on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus, jolla eurooppalainen yhteistyö nostetaan uudelle tasolle sellaisilla painopistealueilla kuin **kilpailukyky, turvallisuus, vähähiilistäminen, kestävä kehitys ja taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus**.

Monivuotinen rahoituskehys (MFF 2028-)

- Komissio julkisti 16.7. esityksensä EU:n seuraavaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi eli MFF:ksi vuodesta 2028 alkaen.

**Vahvempi
politiikka-
perusteisuus**

**Vaikuttavuuden
tehostaminen**

**Yksinkertai-
sempi &
joustavampi**

- Siirtyminen ohjelmapohjaisesta rahoituksesta politiikka- ja tuloperusteiseen rahoitukseen
- Vähemmän ohjelmia, enemmän liikkuvuutta ja tehokkuutta
- Ehdoton oikeusvaltioperiaate kautta linjan.

MFF 2028-34 yhteensä
€ 1.985 mrd.

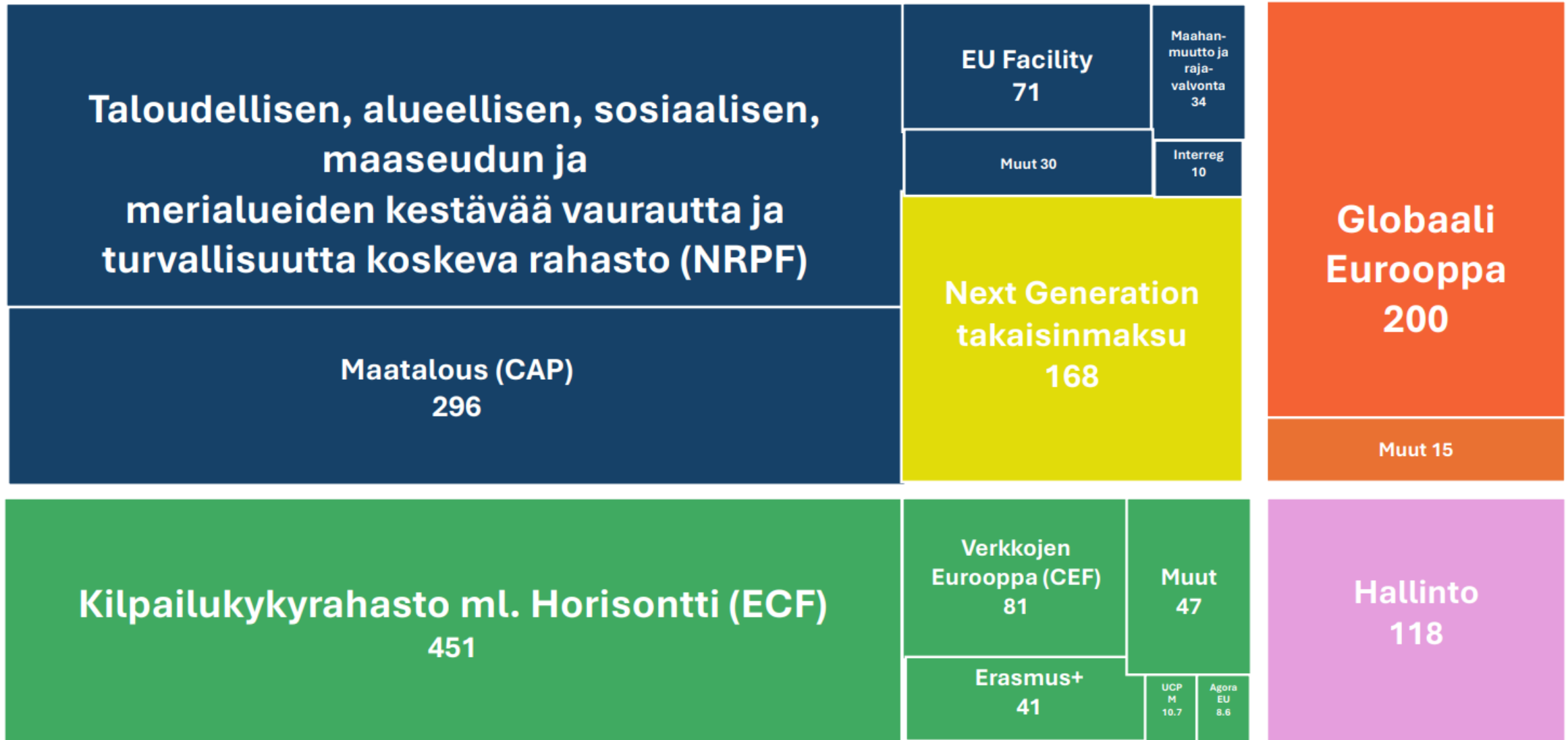
Pilari I: "Superrahasto"
€ 894 mrd.

Pilari II: Kilpailukyky
€ 590 mrd.

Pilari III: Ulkoinen
€ 215 mrd.

Hallinto ja muut
€ 118 mrd.

NGEU takaisinmaksu
€ 168 mrd.

NRPP national and regional partneship plan

Kansallinen ja alueellinen kumppanuussuunnitelma

Koheesiopolitiikan ja maatalouden lukuja

Jäsenmaa	Yhteensä	Maatalous ja kalatalous	Koheesio, vähemmän kehittyneet	Käytettävissä muuhun	josta sosiaal. korvamerkintä
Belgium	6 776 €	2 760 €	138 €	3 878 €	562 €
Bulgaria	21 689 €	7 744 €	8 133 €	5 812 €	1 952 €
Czechia	26 877 €	7 132 €	7 346 €	2 400 €	2 764 €
Denmark	6 487 €	5 212 €		1 276 €	179 €
Germany	55 084 €	33 661 €		21 422 €	2 999 €
Estonia	4 920 €	1 957 €		2 963 €	415 €
Ireland	10 541 €	9 449 €		1 092 €	153 €
Greece	47 678 €	8 647 €	15 414 €	23 617 €	5 464 €
Spain	72 545 €	42 861 €	16 290 €	13 395 €	4 156 €
France	78 741 €	54 353 €	3 675 €	20 713 €	3 414 €
Croatia	14 183 €	2 248 €	8 256 €	3 680 €	1 671 €
Italy	71 349 €	21 295 €	27 080 €	22 975 €	7 008 €
Cyprus	1 395 €	266 €		1 129 €	158 €
Latvia	9 381 €	3 572 €	3 697 €	2 112 €	813 €
Lithuania	12 324 €	5 784 €	4 706 €	1 835 €	916 €
Luxembourg	406 €	246 €		161 €	22 €
Hungary	33 638 €	10 039 €	20 713 €	2 886 €	3 304 €
Malta	925 €	13 €		911 €	128 €
Netherlands	6 876 €	3 555 €		3 321 €	465 €
Austria	8 672 €	5 105 €		3 567 €	499 €
Poland	125 773 €	28 586 €	47 242 €	49 945 €	13 606 €
Portugal	31 817 €	6 298 €	16 147 €	9 373 €	3 573 €
Romania	60 749 €	19 805 €	27 037 €	13 907 €	5 732 €
Slovenia	4 570 €	923 €	1 668 €	1 978 €	510 €
Slovakia	20 629 €	3 673 €	10 258 €	6 698 €	2 374 €
Finland	7 181 €	4 618 €		2 563 €	359 €
Sweden	7 458 €	5 901 €		1 558 €	218 €

Luvut ovat milj. €, Laskelmat: CPMR

Jäsenmaan saanti, kun taulukossa ei ole mukana sisäasiat, turvallisuus ja maahanmuutto.

- Maatalous ja kalatalous kattavat vain suorat tuet (esim. viljelijöille)
- Aluekehitys ja maaseudun kehittäminen ja ESR-tyyppinen toiminta kuuluvat taulukossa kohtaan Käytettävissä muuhun.
”Käytettävissä” tarkoittaa, että jäsenmaa voi itse päättää kyseisen potin allokoinnista.

Toisin sanoen, jos komission esitys menisi tällaisenaan läpi ja budjetin koko pysyy samana, niin Suomella olisi käytettävissä 2,56 mrd. € aluekehitykseen ja maaseudun kehitykseen, josta 359 milj. € ESR-tyyppistä toimintaa.

Lisäksi Suomelle tulisi n. 1.6 mrd. € sisäasiat, rajat, turvallisuus teemoihin rahoitusta, joka täytyy kohdentaa niitä koskevien asetusten mukaisesti.

Kans. ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat

Pilari I: "Superrahasto"
€ 894 mrd.

LSINKI
EUOFFICE

Hallintorakenne

NRPP (National and regional partnership plan):

jäsenmaan täytyy nimittää yksi tai useampi hallintoviranomainen hallinnoimaan kumppanuussopimusta (NRPP). Jos hallintoviranomaisia on useampia, niin täytyy nimittää koordinoiva viranomainen. Hallintoviranomainen voi nimittää välittäviä toimielimiä, joille on osoitettu osa hallintoviranomaisen tehtävistä.

Suomessa ehkä tarvitaan yksi ministeriö koordinoivaksi viranomaiseksi ja muita ministeriöitä hallintoviranomaisiksi, joiden alla voisi olla välittäviä toimielimiä. Sinällään sama vanha järjestely, mutta NRPP:stä vastuussa oleva koordinoiva taho olisi uusi.

Kansallinen allokaatio

Komissio ei esitä ennalta mitään korvamerkintöjä kunkin alueen rahoituksesta. Korvamerkintää ei myöskään ole pohjoisen harvaan asutulle alueelle NSPA eikä raja-alueille, mutta komission ehdotuksen mukaan nämä täytyisi huomioida erikseen, kun kansallisesti tehdään päätöksiä rahanjaosta.

Jäsenmaan vapaudet päättää kansallisesta allokaatiosta ovat merkittävät. Ainut ohjeistus, mitä komissio alueellisesti allokaatiosta antaisi, on lista asioita, jotka täytyy alueiden jako-osuuksia laskettaessa huomioida.

Komission ohjeistus allokatiosta:

- a) vähemmän kehittyneiden alueiden erityistarpeet ja haasteet, joiden BKT asukasta kohden ostovoimastandardina mitattuna (2021–2023) on alle 75 prosenttia EU-27:n keskiarvosta;
- b) siirtymäalueiden erityistarpeet ja haasteet, joiden BKT asukasta kohden ostovoimastandardina mitattuna (2021–2023) on 75 prosentin ja alle 100 prosentin välillä EU-27:n keskiarvosta;
- c) kehittyneempien alueiden erityistarpeet ja haasteet, joiden BKT asukasta kohden ostovoimastandardina mitattuna (2021–2023) on vähintään 100 prosenttia EU-27:n keskiarvosta;**
- d) saarten ja syrjäisimpien alueiden erityistarpeet ja -haasteet, kuten asuminen, liikenne ja sen hiilestä irtautuminen, vesi- ja jätehuolto, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, terveydenhuollon saatavuus ja talouskehitys, jotta voidaan ottaa huomioon niiden rakenteellinen, sosiaalinen ja taloudellinen tilanne, jota pahentavat tietyt erityispiirteet, jotka rajoittavat vakavasti niiden kehitystä;
- e) itäisten rajaseutujen (Venäjän ja Valko-Venäjän vastaisilla naapureilla olevien NUTS 2 -alueiden) erityistarpeet ja -haasteet erityisesti turvallisuuden, rajavalvonnan ja talouskehityksen aloilla;
- f) pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityistarpeet ja haasteet, jotka kärsivät vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista, erityisesti yhteyksien ja saavutettavuuden osalta;
- g) maaseutualueiden erityistarpeet ja haasteet, erityisesti niiden alueiden, jotka kärsivät rakenteellisista ongelmista, kuten houkuttelevien työmahdollisuuksien puutteesta, osaamisvajeesta, laajakaistan ja liitettävyyden, digitaalisen ja muun infrastruktuurin sekä keskeisten palvelujen ali-investoinneista sekä nuorten maastamuutosta, vahvistamalla näiden alueiden sosioekonomista rakennetta erityisesti työpaikkojen luomisen, nuorten tukemisen ja sukupolvenvaihdon avulla;
- h) teollisen muutoksen vaikutuspiirissä olevien alueiden erityistarpeet ja -haasteet, erityisesti niiden alueiden, jotka kohtaavat vakavia sosioekonomisia haasteita, jotka johtuvat siirtymäprosessista kohti unionin energia- ja ilmastotavoitteita vuosille 2030 ja 2040 sekä unionin ilmastoneutraalia taloutta vuoteen 2050 mennessä;
- i) kaupunkialueiden erityistarpeet ja haasteet (kestävä kaupunkikehitys);**
- j) integroitujen alueellisten investointien, yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen tai muiden alueellisten välineiden, mukaan lukien oikeudenmukaisen siirtymän ja älykkään erikoistumisen strategioiden, suunnitellussa käytössä havaitut erityistarpeet ja haasteet.**

Interreg-ohjelmat

Euroopan alueellisen yhteistyön (Interreg) osalta komissio ehdottaa yhtenäistä Interreg-kehystä aluekehitysrahaston alaisuuteen, joka kattaa neljä yhteistyölinjaa:

1. Rajaseutuyhteistyö (naapurimaiden maa- ja meriraja-alueet),
2. Yli- ja poikittaisalueellinen yhteistyö (laajat alueet ja merialueet),
3. Alueiden välinen yhteistyö (kokemusten vaihto, innovaatiot ja kapasiteetin kehittäminen), sekä
4. Uutena syrjäisimpien alueiden yhteistyö, mukaan lukien niiden integraatio naapurivaltioiden ja -järjestöjen kanssa, myös EU:n ulkopuolella.

Interreg tukee lisäksi erityisiä tavoitteita, jotka koskevat parempaa hallintoa yhteistyössä, turvallisempaa ja vakaampaa Eurooppaa sekä entistä resilientimpiä Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan vastaisia raja-alueita.

Interreg Plan budjetti on 10,2 mrd€, ja toisin kuin muut ohjelmat, Interreg toteutetaan kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien ulkopuolella omana Interreg-suunnitelmanaan, erillisillä säännöillä mutta kuitenkin NRP-kehykseen kytkeytyen.

EUROOPAN KILPAILUKYKYRAHASTO

Kilpailukypilari yhdistää 14 ohjelmaa

Pilari II: Kilpailukyky
€ 590 mrd.

Horisontti Eurooppa

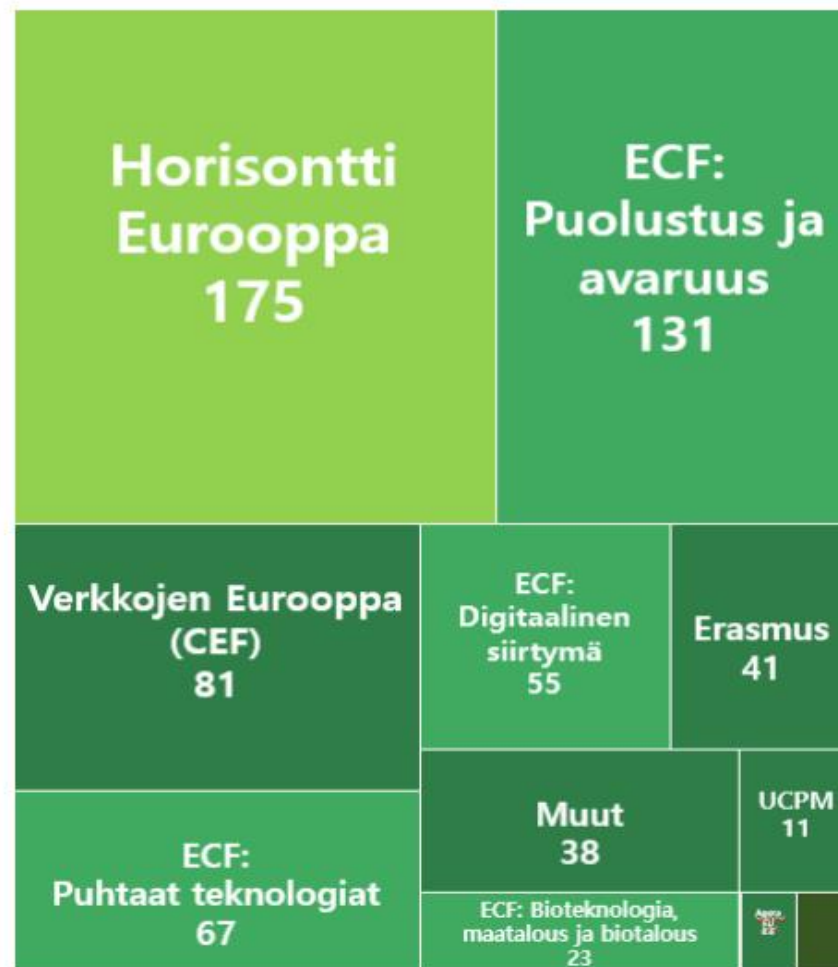
- Rahoitus kaksinkertaistuu 175 Mrd€:oon
- pysyy Kilpailukykyrahastosta (ECF) erillisenä, mutta kytkeytyy siihen tiiviisti

Kilpailukykyrahaston (ECF) politiikka-ikkunat, yht. n. 235 Mrd€

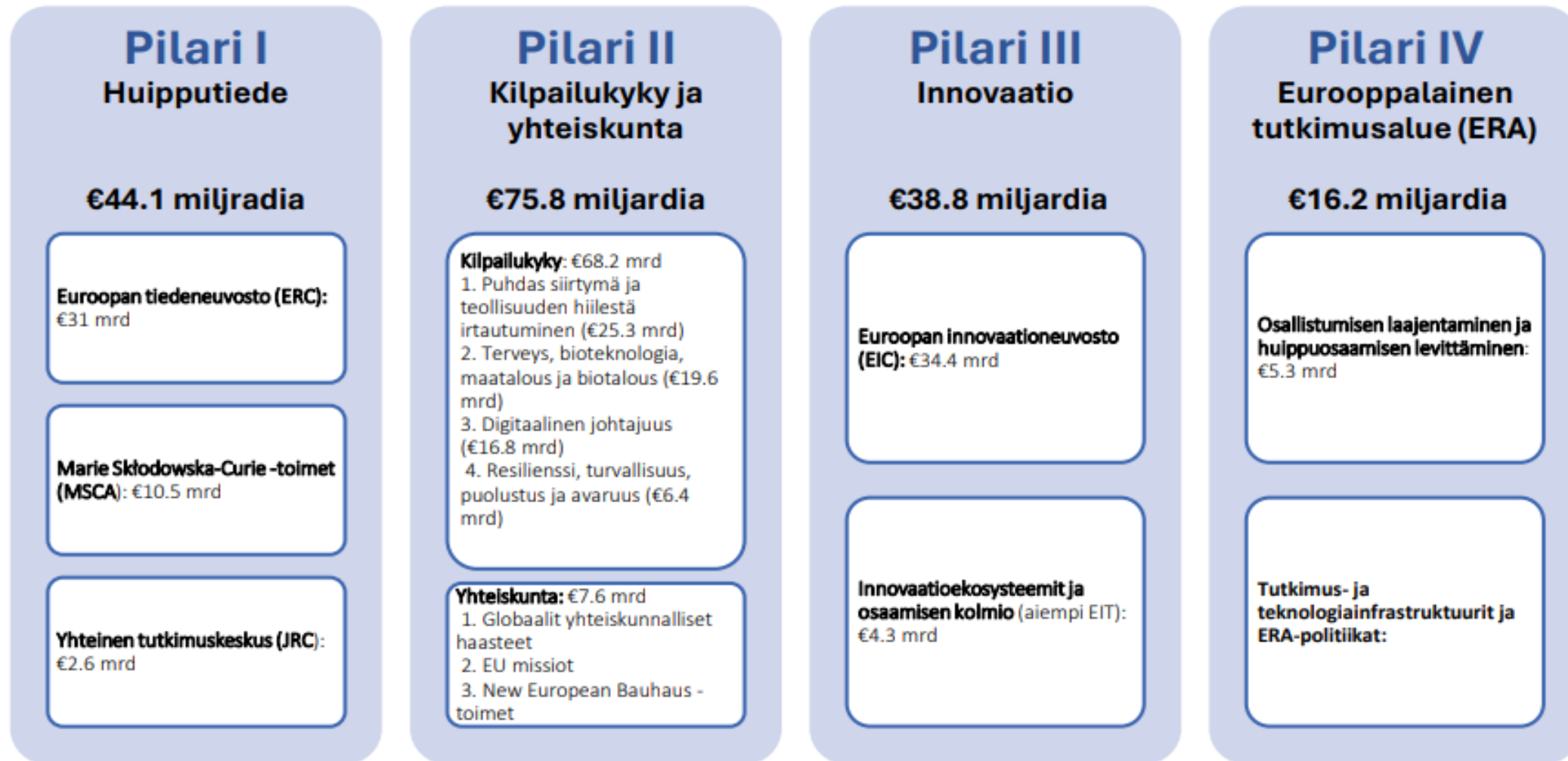
- **Puolustus- ja avaruus** -rahoitus viisinkertaistuu (131 Mrd€)
- **Puhtaat teknologiat ja teollisuuden vähähiilistyminen** (67 Mrd€)
- **Digitaalinen siirtymä** (55 Mrd€)
- **Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous** (23 Mrd€)

Verkkojen Eurooppa (CEF) enemmän kuin tuplaantuu (81 Mrd€)

Erasmus+ kasvaa puolella (-> 41 Mrd€)

Horisontti-puiteohjelma

Source: Own illustration, budget info based on Commissioner Zaharieva's speech at the press conference after the Informal Council of Science Ministers in Copenhagen on 17.7.

Myös verkkojen Eurooppa (CEF) ohjelman rahoitusta esitetään tuplattavaksi

Pilari II: Kilpailukyky
€ 590 mrd.

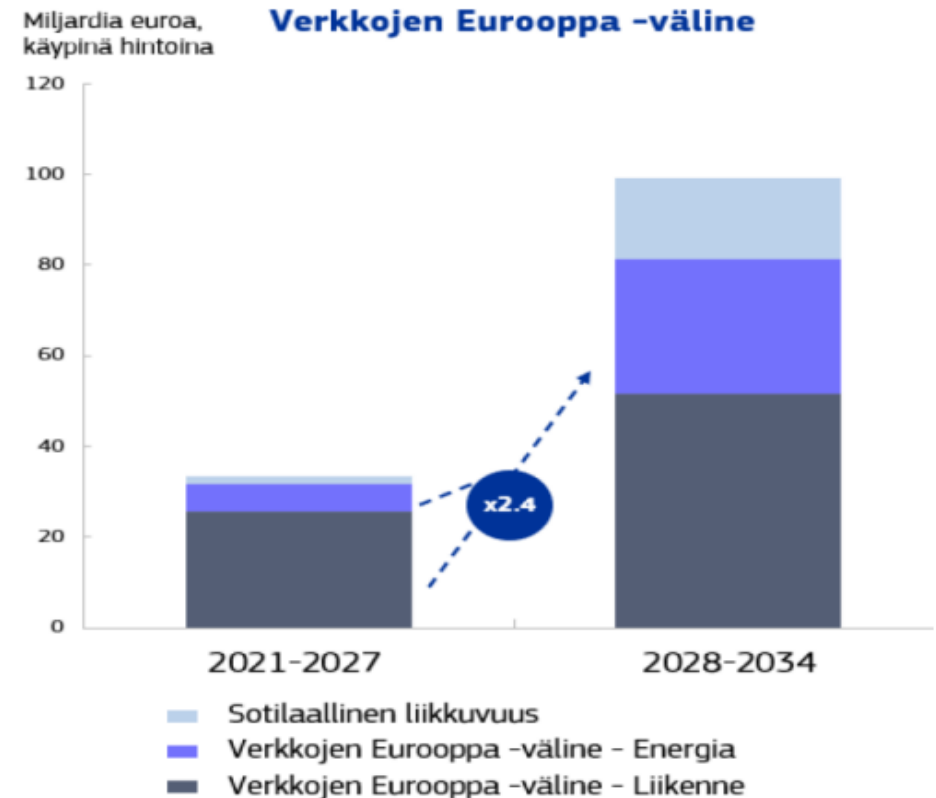
CEF tukee **liikenne- ja energia-alan sekä uusiutuvan energian rajat ylittäviä infrastruktuurihankkeita.**

Uudessa ehdotuksessa CEF:n kokonaisbudjetti on **81,4 miljardia euroa**, josta:

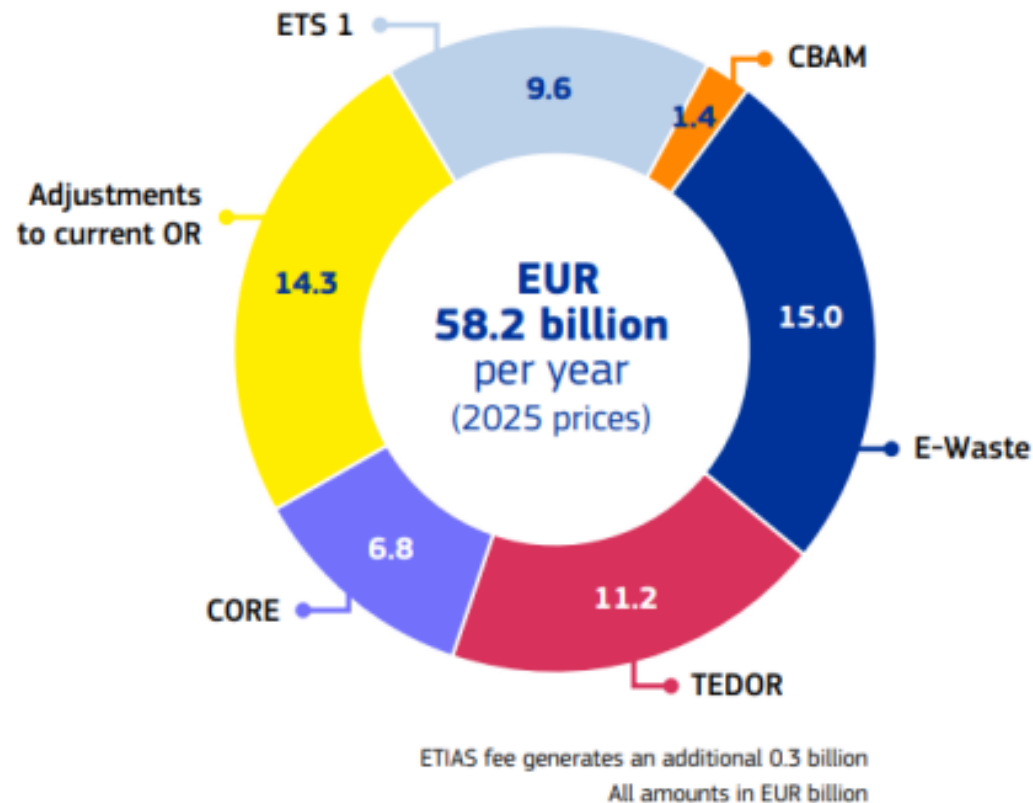
- **51,5 mrd €** kohdistuu liikenteeseen ja sotilaalliseen liikkuvuuteen
- **29,9 mrd €** energia-alalle ja uusiutuvaan energiaan

CEF:n tavoitteena on:

- täydentää TEN-T- ja TEN-E-verkkoja
- edistää sotilaallista liikkuvuutta
- tukea uusiutuvan energian rajat ylittävää yhteistyötä
- parantaa EU:n sisämarkkinoiden toimivuutta ja kriisinkestävyyttä

EU:n omat varat

1. EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS 1) tuotoista ohjataan jäsenmaiden sijaan 30 % EU:n talousarvioon

2. Hiilirajamekanismiin (CBAM) tuotoista ohjattaisiin 75 % EU:n talousarvioon

3. Kokonaan uutena **vero sähkö- ja elektroniikkaromulle** (e-jäte)

4. Kokonaan uutena **tupakkavero** (TEDOR)

5. Kokonaan uutena **vero EU-alueella pysyvästi toimiville yrityksille**, joiden vuotuinen liikevaihto ylittää 100 milj€ (CORE) (EU:n Fact sheetissä linkin takana vanha tieto, 50 milj€)